

Številka: 013-46/2011/16

Datum: 13.12.2012

Zadeva: **Zapisnik 4. seje Sveta za živinorejo**

Četrta seja Sveta za živinorejo je potekala 28. 11. 2012 v prostorih Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, s pričetkom ob 14:30. uri.

Prisotni člani Sveta za živinorejo: mag. Marko Čepon, Marko Dolinar, mag. Ajda Kermauner Kavčič, prof. dr. Dejan Škorjanc, prof. dr. Dragomir Kompan, prof. dr. Milena Kovač, Tadeja Kvas-Majer, Tomaž Perpar, Danilo Potokar, Franc Šmerc, mag. Vitomir Bric, mag. Stane Bergant, Viktor Štokojnik, doc. dr. Dušan Terčič, doc. dr. Jože Verbič.

Odsotni člani Sveta za živinorejo: mag. Janez Glavač, Boris Grabrijan, prof. dr. Marjan Kosec, Blaž Zidarič, Vekoslav Černel.

Ostali prisotni: Branko Ravnik, dr. Martina Bavec, Slavko Janžekovič, dr. Matjaž Mesarič, Marta Hrustel-Majcen, Jana Tavčar, dr. Peter Kozmus, Andrej Šalika.

Predsednik sveta mag. Marko Čepon ugotovi, da je prisotnih 15 članov in odsotnih 5 član in tako je svet sklepčen.

Mag. Čepon v nadaljevanju predlaga naslednji dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 3. seje Sveta za živinorejo
2. Problematika uporabe semena bikov brez dovoljenja za uporabo - dopis g. Slavka Janžekoviča
3. Predstavitev in sklepanje o predlogih programov izvajanja strokovnih nalog v živinoreji po posameznih speciesih za leto 2013
4. Popravljen Rejski program za prašiče SloHibrid
5. Spremenjen Rejski program za kokoši lahkega in težkega tipa
6. Razno

Sklep 1: Člani sveta so soglasno potrdili predlagan dnevni red.

1. Pregled in potrditev zapisnika 3. seje Sveta za živinorejo

Poročanje g. Brica glede aktivnosti delovne skupine glede poenotenja baz podatkov v živinoreji (vezano na **1. sklep 2. seje** sveta).

Skupina je imela sestanek na Rodici – dogovorili so se:

- Da nosilci različnih aplikacij posredujejo strukturo podatkov.
- Sestanejo se spet konec leta 2012.
- O sestanku so obvestili tudi g. Rokavca – predstavnik cikastega goveda

Poročanje dr. Kovačeve glede aktivnosti delovne skupine, ki pripravlja ključne predloge raziskovalnih tem do leta 2020 (vezano na **6. sklep 2. seje** sveta).

Dr. Kovačeve je pojasnila in poročala o aktivnosti delovne skupine:

- Razprava oziroma predlogi se pripravljajo po področjih – temah.

- Predstavljenih je bilo nekaj področij, kjer je potrebno izvajati raziskave.

Podan je bil predlog, da naj skupina nadaljuje delo za pripravo predlogov za krajše obdobje – vezano na razpise, ki bodo aktualni naslednje leto.

G. Šmerc predlaga širši nabor predlogov na način, da se vključijo še ribe in čebele. Temu predlogu se priključijo še drugi člani sveta v smislu zajema vseh panog in skupin v živinoreji kot je npr. genomska selekcija ipd.

Dr. Bavčeva omeni, da na MKO zadeve koordinira ga. Jana Erjavec, kateri so bile za spremembe javnih razpisov že podane. Manj težav bo pri GRP-u, drugače pa je pri aplikativnih idr. razpisih oziroma projektih. Težava je zlasti, da živinoreja ne more konkurirati medicini. MKO si bo prizadevalo izločiti kmetijce zlasti pri biotehnologiji, da bi lažje prišli do sredstev za raziskave.

Dr. Bavčeva predlaga, da se živinorejci uskladijo glede raziskovalnih nalog v okviru Sveta za živinorejo.

Prof. dr. Kompan je omenil, da so težave tudi pri CRP-u, ko gre za zahtevnejše raziskave, ki trajajo več let. V zvezi s temi raziskavami dr. Bavčeva dodaja, da je potrebno večletne projekte dvigniti na višji nivo, ne pa jih izvajati v okviru CRP-a.

Člani sveta se seznanijo s postopkom izvedbe razpisa in izbire projektov, ki poteka na MKO (MKO najprej pozove institucije, da pripravijo predloge za izvedbo raziskav, potem pa sledi razpis in izbira projektov).

Na podlagi razprave mag. Čepon predlaga sklep, ki ga člani sveta potrdijo:

Sklep 2: Člani sveta do 20. decembra pošljejo dr. Kovačevi svoje predloge, katere delovna skupina zbere in jih strne v skupen predlog. Skupen predlog dr. Kovačeva pripravi do 15. januarja in bo obravnavan na naslednji seji Sveta za živinorejo.

5. sklep 3. seje – Vodenje izvorne rodovniške knjige za kranjsko čebelo.

Ga Kvas predstavi aktivnosti. Sklep ostaja v veljavi, delo na tem področju naj se nadaljuje.

G Šalika poda še poročilo glede izvedenih aktivnosti na MKO glede predhodnih zapisnikov in zahtev članov Sveta za živinorejo:

- Težave glede dostopnosti zdravil v živinoreji. Registracija zdravil ni več v pristojnosti VURS-a (prenesena je na Agenciji za zdravila), ki ima manj posluha za živinorejo kot v preteklosti VURS. VURS je v preteklosti že podal pobudo za ponovno vrnitev teh postopkov na VURS, ki pa ni bila realizirana. Mag. Čepon predlaga, da sekretar sveta priprava dopis – pobudo Sveta za živinorejo glede prenosa registracije zdravil na VURS.
- Težave z izvozom plemenskih živali v tretje države in dolgotrajnim pridobivanjem ustreznih dovoljenj na VURS-u. VURS je podal pojasnilo, da je pri teh soglasjih vezan na pristojne institucije držav, kamor se živali izvažajo, zato ne more izdati ustreznih dokumentov, dokler ne pridobi ustreznih soglasij iz teh držav. VURS je v tovrstnih postopki dokumentacijo izdajal v zakonitih rokih.
- Odprava pomanjkljivosti pri izvajanju rejskih programov v kunčereji in prašičereji:
 - Zadeva v kunčereji je povsem zaključena – stalež živali je na ravni kot ga zahteva rejski program. MKO je prejel dopis o vzpostavitvi ustreznega stanja.
 - V dogovorjenem roku in v skladu s sklepom prejšnje seje je MKO prejel popravljen in dopolnjen rejski program na področju prašičereje, ki bo predan v pregled članom Sveta za živinorejo.

Sklep 3: Člani sveta so soglasno sprejeli zapisnik 3. seje Sveta za živinorejo

2. Problematika uporabe semena bikov brez dovoljenja za uporabo - dopis g. Slavka Janžekoviča

Nadaljevanje teme iz prejšnje seje Sveta za živinorejo.

G. Janžekovič predstavi stališče glede uporabe semena bikov, ki niso odbrani in zaradi tega nimajo republiške številke. Zaradi tega ni možno izvesti ustrezno evidentiranje osemenitve v rodovniško knjigo. Takšne osemenitve se izvajajo na kmetijah, ki so vključene v rejske programe. Tako za tako osemenjene potomce nimamo ustreznih rodovniških podatkov v rodovniških knjigah, kar pa je kršenje določil v rejskih programih, STRP-ja in Zakona o živinoreji. Po mnenju g. Janžekoviča imamo tako na trgu seme, ki ne izpolnjuje minimalnih pogojev za uporabo tega semena v naših rejskih programih. Mimo STRP-ja osemenjuje tudi rejci, ki imajo s strani VURS-a izdano koncesijo za osemenjevanje na lastni kmetiji. Tovrstne rejce bi bilo potrebno v primeru uporabe neustreznega semena, opozoriti.

G. Janžekovič poziva Svet za živinorejo, da prouči nastalo situacijo v smislu odkritja napak in odpravo le-teh, prav tako naproša svet, da se opredeli glede izvajanja STRP-ja. G. Janžekovič ni proti uvozu semena, je pa proti nezakoniti uporabi semena, saj ni znano poreklo semena, niti njegova kakovost.

Svet ugotavlja, da te osemenitve niso nadzirane in da nimamo ustreznega podatka, kakšen je obseg teh osemenitev, saj te osemenitve niso evidentirane v rodovniško knjigo (ker ni republiške številke). Pri teh živalih prav tako ni možno meriti rezultatov proizvodnosti. Pri kmetijah, ki so v kontroli in so vključene v STRP ter izvajajo osemenitve mimo STRP imamo le podatke, da ni znana osemenitev oziroma je osemenitev izvedena izven STRP.

Prof. dr. Kompan meni, da bi morali take kmetije izločiti iz STRP-ja.

G. Štokojnik meni, da bi te bike bilo potrebno vključiti rejske programe in jim dodeliti republiško številko. Dodaja, da so za izbiro semena odgovorni rejci. V primeru kršitve zakonodaje pa je nujno, da se to prepreči in ustavi.

G. Ravnik pojasni situacijo glede selekcije širše. Opozori na prakso iz preteklosti pri nekaterih drugih speciesih in tudi v poljedelstvu (v nekaterih primerih smo domačo selekcijo povsem izgubili in smo zdaj odvisni od uvoza). V živinoreji je potrebno ohraniti domačo selekcijo še zlasti v govedoreji, ki je najpomembnejša kmetijska panoga. Izvajalci rejskih programov i rejci se tako morajo odločiti, kako mislijo spoštovati izvajanje RP, saj nima smisla financirati in izvajati kontrol tam, kjer poreklo semena ni znano in kjer nimamo ustreznih podatkov in rezultatov kontrol.

g. Dolinar, ki je predsednik GPZ-ja, ki v pretežni meri uvaža takšno seme in ga distribuira rejcem meni, da je razprava v glavni meri zgrešila bistvo. G. Dolinar navaja, da so vsi biki, katerih seme se uporablja v katalogih in da ti biki izpolnjujejo vse pogoje. Prav tako ima GPZ vsa potrebna dovoljenja in pristojnosti, za distribucijo tega semena. Sprašuje člane sveta, kako naj potem poteka osemenjevanje s takim semenom. Dodaja, da gre za uvoz meljoratorjev, katerega uporaba je v Sloveniji pod 10%, kar je primerljivo s tujino.

G. Janžekovič oporeka g. Dolinarju in navaja, da ti biki nimajo dovoljenj v skladu s predpisi, prav tako dodaja, da se pri prodaji tega semena rejce zavaja.

G. Perpar meni, da predlagana sprememba zakonodaje za ureditev zadev ni potrebna in da obstoječi sistem omogoča vključitev uvoženih bikov. Po njegovem mnenju je GPZ na trgu le učinkovitejši in uspešnejši.

V razpravi so sodelovali še drugi člani. Rdeča nit razprave pa se nanaša na ureditev obstoječih nesoglasij in odpravo odstopanj ter napak od rejskih programov (ustrezno izvajanje rejskih programov, seznanjanje in obveščanje rejcev, ustrezno vključevanje primernih uvoženih bikov ipd.). Pri reševanju problematike je potrebno imeti v uvidu interes, da ohranjamo slovensko selekcijo (le-ta se z nadzorovanim uvozom ustrezno nadgrajuje – osvežitev našega genetskega potenciala), saj izkušnje kažejo, da odvisnost od tujine v teh segmentih vpliva na nazadovanje in drago plačevanje uvoženega semenskega materiala (praksa na področju poljedelstva in v tujini, kjer so opustili domačo selekcijo).

G. Dolinar opozori, da komisija za odbiro zavrne v nekaterih primerih tudi najboljše bike – bike, ki so visoko kategorizirani na mednarodni ravni.

G. Perpar opozori, da je v preteklosti tudi prišlo do primerov, da so neustrezni biki dobili RŠ, zdaj je praksa drugačna in sicer RŠ tem bikom več ne podeljujejo. Gre pa le za nekaj primerov pri svetlolisasti in rjavi pasmi.

Zadeva je problematična tudi v konjereji in prašičereji.

G Perpar predlaga sklep (v predlogu ga podpre dr. Verbič), da:

- se rejce obvesti o obveznostih do izpolnjevanja rejskih programov,
- da se naredi analiza stanja na tem področju ter drugi del sklepa
- da se opozori GPZ (DPO) in izvajalce o semenjevanja, da aktivno ne ponujajo seme rejcem v rejskih programih, ki ni v skladu z RP.

Predlog g. Perparja ni šel na glasovanje. Tako se je predlog sklepa spremenil.

Sklep 4: Člani sveta potrdijo sklep:

- rejce se obvesti o obveznostih do izpolnjevanja rejskih programov,
- naredi se analiza stanja na tem področju,
- vse PRO se opozori, da uporabljajo plemenski material v skladu s potrjenim RP, MKO pa izvaja nadzor.

3. Predstavitev in sklepanje o predlogih programov izvajanja strokovnih nalog v živinoreji po posameznih speciesih za leto 2013

G. Ravnik povzame aktivnosti, ki so jih delovne skupine izvajale pri pripravi sprememb glede na znižanje stroškov. Sledila je predstavitev 7 predlogov sprememb izvajanja rejskih programov v luči znižanja stroškov (v arhivu MKO imamo 6 PowerPoint predstavitev, ki so jih člani sveta prejeli):

- Čebelarstvo (dr. Peter Kozmus),
- Drobnica (prof. dr. Dragomir Kompan)
- Govedoreja (g. Danilo Potokar)
- Konjereja (dr. Matjaž Mesarič)
- Končereja (mag. Ajda Kermauner Kavčič)
- Perutninarstvo (doc. dr. Dušan Terčič)
- Prašičereja (prof. dr. Milena Kovač)

V predstavitev so predstavniki posameznih speciesov predstavili strokovne naloge, ki jih izvajajo v okviru STRP in predlagali, na katerih segmentih izvajanja strokovnih nalog je možno naloge ali ukiniti, zamrzniti npr. za nekaj let oziroma spremeniti metode dela, da bi bilo izvajanje nalog stroškovno cenejše, pri čemer pa okrnitev obsega izvajanja nalog ne bi bistveno vplivala na kakovost izvedbe rejskih programov.

Po izvedbi PowerPoint predstavitev je potekala še diskusija. V diskusiji so bile izpostavljene zlasti:

- Nesoglasja pri razmejitvi izvajanja nalog in razdelitvi sredstev/stroškov med DPO in PRO.
- Nekateri člani so izpostavili težave, da že sedaj z obstoječimi sredstvi ne morejo izvajati RP kot je predpisan (čebelarstvo).
- Izpostavljeni so bili dvomi o kakovosti izvedbe rejskih programov ob spremembah metod dela, ki so bile predstavljene (drobnica, govedoreja) oziroma, da bodo rezultati kontrol slabši za kmetije v smislu gospodarjenja na kmetiji (govodoreja).
- Pri spremembi metode dela je bilo predlagano, da rejci sodelujejo pri izvajanju RP z lastnimi sredstvi – npr. plačila po živali (govodoreja: sprememba iz metode AT4 na AT5) ali preko zaračunavanja semena.

- Predlagano je, da se poskušajo dobiti sredstva tudi iz drugih virov (npr. ukrep 115 – govedoreja).
- Varčuje se lahko pri stroških prevozov, izločitvi majhnih kmetij iz RP (govodoreja), racionalizacija pri laboratorijih, sklepanju pogodb za krajši delovni čas.
- Predlaga se tudi znižanje stroškov v konjereji, zlasti pri veterinarskih storitvah in pri označevanju žrebet. MKO je zaprosena za pomoč pri iskanju rešitev zniževanja stroškov. Na MKO sta na razpolago za te aktivnosti Tadeja Kvas-Majer in Andrej Šalika.

Sprejeti sklepi:

Sklep 5: čebelarstvo – Strokovni vodja meni, da je pri znižanju sredstev (-13%) RP možno izvesti na način, da se dosežejo rejski cilji.

Sklep 6: drobnica – Svet za živinorejo daje pozitivno mnenje za dolgoročni program izvajanja rejskega programa pri drobnici. Pri glasovanju so bili 3 člani sveta proti, 2 sta bila neopredeljen.

Sklep 7: govedoreja – Rejske organizacije vztrajajo na AT4 kontroli, pri čemer ne nasprotujejo uvedbi doplačil rejcev po kravi. Brez doplačil rejcev pa se izvaja AT5 kontrola. En član sveta je glasoval proti.

Sklep 8: konjereja – Potrjujejo se izhodišča strokovne skupine. Pri reševanju nesoglasij med PRO in DPO glede racionalizacije se vključi MKO.

Sklep 9: kunčereja – Panoga se da ohraniti z znižanjem sredstev za 15%, istočasno pa z okrepitevijo promocije te panoge.

Sklep 10: perutnina – Podpre se predstavljeni program, vendar se išče rešitev za ohranitev obeh težkih tipov kokoši (slovenska zgodaj operjena kokoš in slovenska pitovna kokoš).

Sklep 11: prašičereja – Svet za živinorejo podpira lastno selekcijo na področju prašičereje temelječo na družinskih kmetijah.

4. Popravljen Rejski program za prašiče SloHibrid

Sklep 12: Člani sveta potrdijo dva ocenjevalca RP: g. Tomaž Perpar in prof. dr. Marjan Kosec

5. Spremenjen Rejski program za kokoši lahkega in težkega tipa

Sklep 13: Člani sveta potrdijo dva ocenjevalca RP: prof. dr. Dejan Škorjanc in doc. dr. Jože Verbič

6. Razno

G. Bergant sprašuje, kdaj bodo prejeli izhodišča. G. Ravnik pove, da ob sprejetju proračuna.

G. Šmerc zaprosi za posredovanje predstavitev RP vsem članom sveta.

Zapisal:
Andrej Šalika
sekretar Sveta za živinorejo

mag. Marko Čepon
predsednik Sveta za živinorejo

Poslati:
- članom Sveta za živinorejo;

Vložiti v zadevo.

